

Spis treści

Przedmowa	7
Część 1. Podstawy plecionkarstwa	15
Rozdział 1. Czym jest plecionkarstwo?	17
1.1. Plecionkarstwo jako sfera kultury	18
1.2. Plecionkarstwo artystyczne, użytkowe i budowlane	18
1.3. Jajo czy kura – czyli wstęp do historii plecionkarstwa	20
1.4. Zarys historii plecionkarstwa w Polsce	26
1.5. Plecionkarstwo a kultura artystyczna	47
Rozdział 2. Surowce plecionkarskie i pokrewne	49
2.1. Surowce do wykonania osnowy	49
2.2. Surowce do wyplotu (wątku)	50
2.3. Surowce do poszywania plecionek	59
2.4. Surowce do polep i do powlekania plecionek	60
2.5. Pozyskanie i obróbka wybranych surowców	66
Rozdział 3. Techniki plecionkarskie	73
3.1. Kategorie plecionek	73
3.2. Elementy wyplotu	74
3.3. Osnowa (ożebrowanie), jej elementy i rodzaje	75
3.4. Rodzaje wyplotów (splotów)	78
3.5. Obręby i pasy	87
3.6. Wyploty postronkowe	88
Część 2. Budowlane zastosowania plecionek	89
Rozdział 4. Zakres zastosowań budowlanych i niebudowlanych	91
4.1. Plecionki a historia – czyli rzecz o wyplatanych garnkach	91
4.2. Wyroby z plecionek wodoszczelnych	93
4.3. Ryba w wiklinowej sieci	94
4.4. Plecionki w budownictwie ziemnym	96
4.5. Wyplatane pojazdy	97
4.6. Wyplatane statki („carabus”, „coracle” i tym podobne)	101
4.7. Plecionki jako wspólne dziedzictwo technologiczne	104
4.8. Plecionki w budownictwie i architekturze	105

Rozdział 5. Plecionki w konstrukcjach pieców, kap i kominów	107
5.1. Wyplatane piece	107
5.2. Wyplatane kapy	109
5.3. Wyplatane rury luftowe	111
5.4. Wyplatane kominy (sztagowe, czyli brogowe, zbrożynowe)	112
5.5. Wyplatane kominki podwieszane (<i>świecaki, zabatniki, łuczniki</i>)	116
5.6. Wyplatane inne elementy pieców	118
Rozdział 6. Lekkie ażurowe przegrody z plecionek suchych	119
6.1. Podlaskie budynki plecione w dolinach Nurca i Bugu	120
6.2. Podlaskie budownictwo wiklinowe w dolinie Narwi	122
6.3. Wiklinowe podcienia przystodolne w dawnym powiecie ropczyckim	125
6.4. Wiklinowe budownictwo w dolinie Raby	125
6.5. Wiklinowa kurtyna stodoły w Podskalą – przypadek, ewenement czy relikw?	135
6.6. Plecionkarstwo budowlane jako relikw akcji kolonizacyjnych	137
6.7. Rozpowszechnienie plecionek niepolepianych	140
6.8. Konstrukcja <i>koszowa</i> jako rudymnt	142
6.9. Powrót archetypu	144
Rozdział 7. Przegrody z plecionek polepianych lub tynkowanych	145
7.1. Podlaskie budynki o ścianach z plecionek wykonywanych na sucho	145
7.2. Podlaskie budynki o ścianach z plecionek wykonywanych na mokro	161
7.3. Najstarsze (prehistoryczne) budownictwo z plecionek polepianych	180
7.4. Plectone budulce w czasach historycznych – do końca XVIII wieku	183
7.5. Plectone konstrukcje w XIX wieku	187
7.6. „Lepianka” a „strychulec”	190
7.7. Plectone konstrukcje w XX wieku	192
7.8. Nowoczesne zastosowania plecionek	194
Rozdział 8. Wyplatane stropy i dachy	197
8.1. Najstarsze wzmianki o plecionych konstrukcjach stropów	197
8.2. Wyplatane stropy w polskim budownictwie w XIX i XX wieku	198
8.3. Wyplatane stropy <i>koszowe</i> na obszarach niepolkich	209
8.4. Plectone podbitki dachowe	214
8.5. Plectone pokrycia dachowe (w tym strzechy)	214
8.6. Plecionki w konstrukcjach dachów	220
Rozdział 9. Plecionki w stolarce budowlanej (okna, okiennice, drzwi)	223
9.1. Plectona stolarka budowlana w sztuce islamu	223
9.2. Wyplatane okna a gotyk zachodnioeuropejski	223
9.3. Wyplatane okna i drzwi w dawnej Polsce	225
9.4. Wyplatane bramy i bramki	228
9.5. Podsumowanie „plecionego stolarstwa” budowlanego	230
Rozdział 10. Wyplatane niewielkie obiekty gospodarskie	231
10.1. Ule „szyte” wyplotem spiralnym (typy <i>koszka</i> i <i>bezdenek</i>)	231

10.2.	Ule z mat prostych	240
10.3.	Ule koszowe (wiklinowe)	244
10.4.	Ule egzotyczne	244
10.5.	Sernice	246
10.6.	Gołębniki	246
10.7.	Kurniki, <i>kurzoki</i> i klatki dla drobiu	246
10.8.	Klatki	247
10.9.	Spichrze i kosznice	248
10.10.	Wyplatane piorunochrony	249
10.11.	Plecione obiekty gospodarskie w badaniach nad rozwojem architektury	249
Rozdział 11.	Wyplatane ogrodzenia	251
11.1.	Ogrodzenia wiklinowe, czyli koszowe w dawnej Polsce	251
11.2.	Dawne ogrodzenia strychulcowe	253
11.3.	Typologia ogrodzeń plecionych	255
11.4.	Plecione ogrodzenia ozdobne a koszykarstwo	261
11.5.	Ogrodzenia plecione naturalne (żywoploty pasiekowe)	263
11.6.	O czym świadczą plecione płoty?	266
Część 3.	Plecionki a forma architektoniczna	267
Rozdział 12.	Plecionki w architekturze nowoczesnej	269
12.1.	Bez przenośni	269
12.2.	Kicz czy muzeum?	271
12.3.	Drugi biegun idei, czyli dalekie inspiracje plecionkami	274
12.4.	Plecionka jako ideowe sedno projektu	275
12.5.	Polska hipoteza	277
12.6.	Czy tylko w Japonii?	284
12.7.	Wiklinowy biurowiec przy zamku Al Hosn w Abu Dhabi	288
12.8.	Tektonika wikliny, czyli Andrea von Chrismar i jej „membrany”	291
12.9.	Plecione EXPO	293
12.10.	Wiklinowy „Bazar sztuki” Polisskiego i jego skutki architektoniczne	301
Rozdział 13.	Refleksje	303
13.1.	Plecionki architektoniczne a identyfikacja korporacyjna lub kulturowa	303
13.2.	Od teorii Sempera po pleciony <i>land-art</i> Polisskiego	306
13.3.	Pleciona architektura a lokalna gospodarka i kultura	310
13.4.	Plecionki jako „alfabet twórczy”	312
13.5.	Architektura haptyczna	320
13.6.	Plecionki w sztukach plastycznych	320
Rozdział 14.	Interpretacja i wnioski	321
14.1.	Plecionki a ontogeneza architektury	321
14.2.	Plecionki jako źródło inspiracji w architekturze	322
14.3.	Pleciony zapis semantyki architektonicznej	323
14.4.	Plecionki a „eko”-mody	324

14.5. Plecionki jako spójnia nauk, sztuk i rzemiosł	324
14.6. Nowe horyzonty	325
<i>Postscriptum</i>	327
Aneks leksykalny	329
A.1. Leksykon nazw technicznych	331
A.2. Leksykon surowców	347
Streszczenie	385
Summary	389
Bibliografia	393
Spis ilustracji	409